

RAMMANTTAKAA...

NUMERO 1 / 2018 MAALISKUU

KAAKONRANTALAINEN KYLÄKULTTUURILEHTI ♦ XIX VUOSIKERTA

Vilniemi - Rakila - Mäntlahti - Pyötsaari - Sydänkylä - Häppilä - Järvenkylä - Kuorsalo - Tammio

PÄIVÄKÄVELYLLÄ MÄNTLAHDEN SANTASENNIEMESSÄ 15.2.2018 KLO 15:32, VALOKUVA ILKKA AHMAVAARA.

MERI HYPPÄNEN:

"KAUHUPAKKASTEN" AIKAAN

Pitkän, pimeän syksyn jälkeen talvi tuli tammikuussa. Ensilumi satoi jo lokakuussa ja joulukuussa sää oli hyvin vaihtelevaa, välillä oli pakkasta, välillä suojasää. Useaan otteeseen satanut lumi sulii aina välillä lähes kokonaan ja tammikuussa tuntui, että kunnan talvea ei tulekaan. Klamilassa järjestettiin Tammikuun tulet kolmatta kertaa tammikuun viimeisenä viikoloppuna. Lumesta oli puutetta kuten muinakin vuosina ja vettä satoi. Seuraavana päivänä tuli talvi, lumi ja pakkaset.

Syksyn pimeydessä päädyttiin Mäntlahdessa valaisemaan Museotien ja Pyötsaarentien risteys ja pieni mänty Ryöstöpellon laidalla sekä Tulevaisuuden kuusi. Valoista on tullut paljon kiitosta ja konkreettista tukeakin. Kiitos Marjatta ja Tapani Korpelalle sekä Heikki Nopaselle, yllättävä tuki ilahduttaa ja innostaa jatkamaan.

Koko viime vuosi juhliittiin 100 vuotiasta itsenäistä Suomea ja juhla-vuosi huipentui 6.12. itsenäisyyspäivän juhlintaan. Mäntlahdessa juhlistettiin päivää kokoamalla porukalla valoteos Ryöstöpellolle.

Klamilassa ollaan oltu aktiivisia koko syksyn ja talven. Olutsilta on järjestänyt kuukausittain tapaamisia joko Kujansuuhun tai koululle sekä retkiä mm. Patu Patasen luo Haminaan sekä Takatalo & Tompurin panimoon Virolahden Uskin kylään.

Keijo Koskela kävi Klamilan koululla kertomassa virolahtelaisten sukujen erikoispiirteistä ja sukututkimuksesta. Kujansuussa kävi mm. kunnanjohtaja Osmo Havuaho kertomassa Zsar-outletistä ja muistakin Vaalimaan asioista ja helmikuussa HS:n eläköitynyt toimittaja Timo Siukonen esitelmöi puusuksista Suomessa.

Huurteisten sauna on lämmentynyt kaksi kertaa viikossa avantouimareille ja saunassa on riittänyt kävijöitä. Kansalaisopiston jumppa on tiistaisin koonnut väkeä kuntoilemaan Klamilan koululle, myös mänt-

lahtelaiset ovat osallistuneet. Mäntlahden lentopalloporukka pelaa lentopalloa maanantai-iltoisin Vilniemen urheilutalolla. Mäntlahdessa Vetreät kokoontuvat joka toinen torstai Toivolaan jumppaamaan ja vaihtamaan kulumisia. Aktiivista kuntoliikuntaa on harrastettu kansalaisopiston luvun vuoden mukaisesti syyskuusta toukokuuhun. Luvassa on mahdollisuus kuntoilla myös kesäisin, kun liikuntapuisto Mäntlahden kylänrantaan valmistuu toivottavasti kesän kynnyksellä. Liikuntavälineet puistoon hankitaan Haminan vanhustenhuoltorahastosta saatavalla tuella.

Kuntoilu ja kaikinpuolinen omasta hyvinvoinnista huolehtiminen on Mäntlahden seudulla tärkeää, sillä Mäntlahden postinumeron alueella asuvista 79,6 prosenttia on 50 vuotta täyttäneitä. Mäntlahteen ei ole rakennettu uusia taloja aikoihin, sillä rakennuspaikan löytyminen on ollut vaikeaa. Rakila-Mäntlahti-Pyötsaarialueen osayleiskaavan laajennus ja muutos on ollut vireillä keväästä 2013 ja sen valmistumista odotellaan. Toivotaan kaavan nopeaa vahvistamista, jotta tonttikauppakin käynnistyisi ja kylään saataisiin nuorempaa väkeä.

Harri Jääskeläsen kuolemasta tulee tänä vuonna kuluneeksi 10 vuotta. Me muistamme Harrin taitavana rakentajana ja monipuolisena taiteilijana. Pyötsaarentiellä kulkijat voivat ihaila Harrin taitoja talonrakentajana. Tiilitalo puisine yläkertoineen Rantatien ja Pyötsaarentien risteyksessä on Harrin käsialaa. Rakennustöiden lisäksi hän teki mm. puutöitä ja maalasi sekä piirsi ja kirjoitti tarinoita. Hä-

nen tukensa oli kantava voima Rannantaikaa lehden alkutaipaleella.

Galleria Kymen Kultaan kootaan ensi kesäksi Harrin Jääskeläisen muistonäyttely. Sitä varten etsitään Harrin tekemiä taideteoksia ja toivotaan, että he joilla niitä on tallessa ja haluavat lainata niitä muistonäyttelyyn, ottavat yhteyttä joko lehden toimitukseen tai Paussi-kioskille Laila Poelmaniin puh. 040 066 3637. Harri oli värikäs persoona, joka oli monessa mukana. Jos teillä on Harrista muistoja, jotka haluatte jakaa muiden kanssa, otamme mielellämme niitä vastaa. Kertomuksia voidaan julkais- ta lehdessämme ja muistonäyttelyssä.

Talkoohenki elää vahvana kaakonrannan kylissä ja se on tärkeä voimavara, kun halutaan saada jotain aika- seksi. Tämäkin lehden numero ja sen sisältö sekä tulevan kesän suunnitelmat on osoitus yhdessä tekemisen ja talkootyön voimasta. Kaupungit ja kunnat satsaavat keskuksiin ja syrjäkylillä joudutaan tekemään itse, mutta kun yhdessä tehdään, kaupunki ja kunnat tukevat antamalla asiantuntija-apua ja myös rahallista tukea. Myös paikalliset yhdistykset ja osakaskunnat tukevat ympäröivää yhteisöä, esim. Sydänkylän osakaskunta mahdollistaa Klamilan koululaisten osallistumisen valtakunnalliseen Kalastuspäivään ja kalanbongauski- saan. Tästä kaikesta lisää lehden si- vuilla. Numeromme valmistuessa painoon lehdet ennustavat "kauhu- pakkasia" (HS.21.2), mutta eiköhän näillä kylillä niistäkin selvitä!

25.2.2018 Mervi Hyppänen

KUTSU VUOSIKOKOUKSEEN

Rannantaikaa väki ry:n vuosikokous pidetään 25.3.2018 klo 14.00 Mäntlahdessa Rantaituvalla, Simonmäentie 18. Käsitellään sääntömääräiset asiat.

Tervetuloa!

RANNANTAIAKAA...

KAakonrantalainen kyläkulttuurilehti

XIX VUOSIKERTA

Rannantaikaa väki ry:n jäsenlehti, sekä Sydänkyän ja Rakilan osakaskuntien tiedotus.

Julkaisija: Rannantaikaa väki ry, **rantai.fi**
Simonmäentie 18, 49840 Mänttä

Vastaava ja taittaja: Ilkka Ahmavaara
p. 045 136 5882, erakko@dlc.fi

Toim.siht: Mervi Hyppänen (ent. Väri)
p. 044 506 0370, mervi@saunalahti.fi

Paino: Solver Palvelut, Anjalankoski
Lehti verkossa: **rantai.fi**

Tämä painos 200 kpl

Ilmestyy kerran vuodenaajassa

PANKKITILI: FI95 5506 0020 0615 50

Lehteen tulevat jutut pyydetään toimittamaan lehden toimitukseen Nro1. helmikuun 15pv. Nro 2. toukokuun 15.pv. Nro 3. elokuun 15.pv. 4. marraskuun 15.pv.

LÄHETTÄKÄÄ AINEISTONNE LEHTEEMME HYVISSÄ AJOINI!
Ettei juttunne julkaisu jää seuraavaan numeroon.

ISSN 1795-1054 (Painettu)

ISSN 2324-0792 (Verkkojulkaisu)

Asiaa tai ei - tässä numerossa:

AINEISTO SEURAAVAAN NUMEROON VIIMEISTÄÄN TOUKOKUUN 15. PÄIVÄ!

- s.2. "Kauhupakkasten" aikaan, pk, Mervi Hyppänen
- s.3. Myöhäinen talvi painottuu kevääälle, Ilkka Ahmavaara
- s.4. Tammikuun tulet, Heli Varjakoski
- s.6. Hilman uusia tuulia, Minna Mänttari
- s.8. Sepramarkkinat Klamilassa, Siru Ahopelto
- s.9. Itsenäisyyden tulet, Mervi Hyppänen
- s.10. Pyölinjoki virkistyskäyttöön, Erkki Kupari
- s.11. Yhdistykset ja tietosuojalainsäädäntö, Mervi Hyppänen
- s.12. Omakustannusvalkama, Rauno Vaherva
- s.14. Kunniakäynti Mäkelän haudalla, Susanna Korpela
- s.15. In memoriam Aino Harju, Risto Muurman
- s.16. Suomalaisen puusuksen tarina, Mirja Isoin
- s.18. Vuodenaajan runot, Vappu Harjumaaskola, Ilkka Ahmavaara
- s.19. Metsäntaikka, Pirjo Järvenkylä
- s.19. Puilla lämmittämistä, Ilkka Ahmavaara
- s.20. Teatterikesä 2018: Propagantaa, Susanna Korpela

- s.20. Tullaan tutuiksi: Jasmin Behm, Susanna Korpela
- s.21. Tienpidon kustannukset nousevat, Tuomo Peltola
- s.21. Mänttäläisten liikuntapuisto 2018, Mervi Hyppänen
- s.22. Valtakunnallinen kalastuspäivä, Tuomo Peltola
- s.24. Seniorit surffaa, Pirjo Järvenkylä
- s.24. Ilmoitukset

RANNANTAIAKAA LEHDEN TILAAMINEN

Voit tilata lehden (4 nro/v) kahdella tapaa, maksamalla yhdistyksen vuotuisen 15 euron jäsenmaksun, tai tilaamalla lehden ei jäsenelle 23 eurolla.

Yhdistyksen tilinumero on:

FI95 5506 0020 0615 50

Muista maksun yhteydessä mainita postiosoite, johon lehden haluat.

Lehden vanhemmat numerot luettavissa netissä **vuoden viiveellä** osoitteessa **rantai.fi**

MYÖHÄINEN TALVI PAINOTTUU KEVÄTHANGILLE

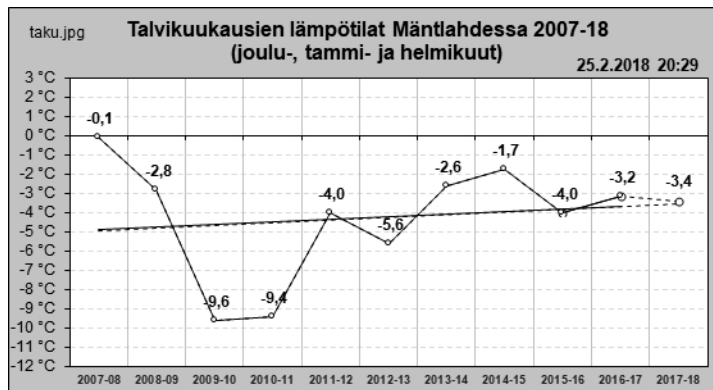
Talven alkuaan sattui ensi elkeistä poiketen leuto joulukuu, terminen talvi alkoi vasta tammikuun 7. päivä, jonka jälkeen satanut lumi on myös ollut pysyvää, lukuunottamatta kuun lopun muutaman päivän suojaäättä, jolloin lumet sulivat monin paikoin. Helmikuun alkuun tultaessa oli lunta satanut noin 20-30 cm ja tämä määrä on talven loppuun asti pysytellyt maassa.

Kokonaisuudessaan talvesta tulee hivenen viimevuotista kylmempi ja ainoana vuodenaikana talven 11 vuotinen trendi näyttää varovaisesti lämpenevää (kuva alhaalla). Talvi näyttää päättyvän reiluun pakkasjaksoon, joka jatkuu maaliskuun puolelle, antaen keväälle viileän lähdon (kuvat oikealla).

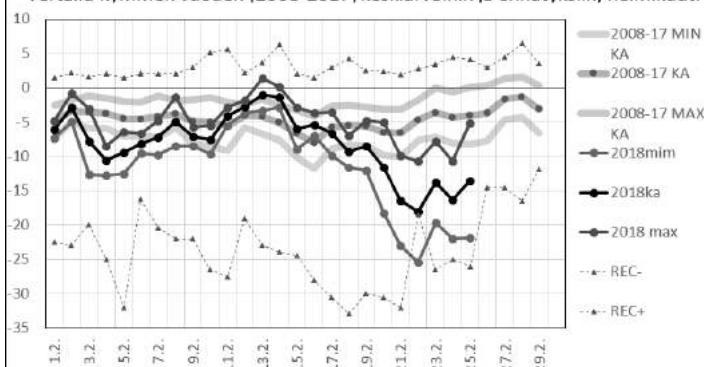

Vuositasolla loiva lämpeneminen puolestaan päättyi, eikä trendiä mihinkään suuntaan 10 vuoden mittaushistoriassamme ole (kuva vasemmalla).

Mänttäläisten suurruhtinaskunnan meteorologinen instituutti

Vertailu kymmen vuoden (2008-2017) keskiarvoihin ja ennätyksiin, helmikuut.

Talvitilastoistamme jää helmikuun kolme viimeistä päivää puuttumaan, johtuen lehden painoon menosta. Tilastot voi käydä myöhemmin tarkistamassa **rantai.fi** sivuston sääsivuilla, siellä on kaikki mitaustilastot reilun kymmenen vuoden ajalta.

HELI VARJAKOSKI:

TAMMIKUUN TULET VIETETTIIN 26.-27.1.

VALOKUVAT HELI VARJAKOSKI

Vuodenvaihte hurautti vauhdilla ohi, Haminassa oli paljon klamilalaisia katsomassa Suomen suurinta ilotulitusta, kuten myös muita katsojia ympäri Kymenlaaksoa. Klamilan omia tapahtumia on ollut tämän vuoden puolella Tammikuun Tulet, kuun viimeisenä viikonloppuna. Ja saman viikonlopun sunnuntainahan äänestettiin presidenttiä.

Perjantaina Tammikuun Tulissa oli koulun pihalla Partiolaiset pitämässä tempurataa, ja myymässä makkaraa. Liekö ollut ihmisillä muita kiireitä, kun osallistujamäärä jäi odotuksia vähäisemmäksi, silti tunnelma oli lämmin. Koulun pihalle olivat saapuneet myös Haminan Kaverikoirat, eli koiria, joihin tutustuminen on helppoa myös lapsille niiden lempeän luonteen takia. Ja rapsutuksia ne saivatkin yllin kyllin. Liikuntasalissa oli Klamilan Vedon jumppaan avoimet ovet, muutama kävi tutustumassa lajiin.

Kyläkirkolla oli askartelua lapsille ja vähän isommillekin, kahvio ja arvanmyyntiä. Moni sai aikaan punatulkun tai tuikkulyhdyn, jopa useammankin. Ja tonttuja tyhjästä jogurttipulloista langan avulla, nekin olivat suosittuja. Ilolla olemme ottaneet vastaan seurakunnan aktiivisen osallistumisen kylän eri tapahtumiin, tuohan se lisää aktiiviteettiä ja väriä.

Lauantain aamupäivä käynnistyi Ryhlyn talleilla Nurmela tilan Jopen näyttäessä taitojaan lampaiden paimennuksessa. Ja sujuihan se helpon näköisesti. Uskon koirasta olevan suuri apu siirrettäessä laumaa paikasta toiseen, tai pidettäessä lampurin kulku vapaana jaloissa pyörivistä lampaista. Kahvion pöydät notkuivat toinen toistaan herkullisemman näköisiä leivonnaisia, tallin emäntä oli kuulemma pyöräyttänyt ne. Kasvomaalaukseenkin joutui jonottamaan ajoittain pitemmänkin aikaa, oli niin taidokas maalari saatu hommaan. Hienot leppäkertut ja perhoset ilmestyivät lasten poskiin muutamalla sudin ve-

dolla ja lopputuloksena nätti maalaus. Lisäksi näimme ja kuulimme ponien irtohypytyksestä, miten eriluonteisesti ponit suhtautuvat asiaan ja miten tärkeässä sijassa on hyppyjen jälkeinen namupala joillekin poneille.

Klamilan Vedon Mäkimajalla oli nuotio, jossa pystyi paistamaan omat makkarat, tarjolla oli kuumaa mehua. Mäenlaskua ei pystynyt tänäkään vuonna tapahtumassa har-

rastamaan huonon tai olemattoman lumitilanteen vuoksi. Silti lapsille näytti kelpaavan myös kiipeily kivien päällä ajanvietteksi. Ei sen ulkoilun aina tarvitse olla viimeisen päälle järjestettyä, lapset kyllä yleensä keksivät itsekin tekemistä.

Viimeisenä tapahtumana Tammikuun Tulissa oli salibandyottelu Haka-osasto vastaan Klamilan Veto. Ottelu oli jännittävä, vaikka jo ennen ensimmäisen erän lop-

Kyläkirkolla kahviteltiin ja askarreltiin.

Salibandy joukkue.

pua melkein pystyi sanomaan, että Veto vie voiton. Hienosti pelasivat kaikki, jopa pienet pojat saivat hyvin peliaikaa. Ja näissä kyläotte- luissahan tärkeintä on osallistuminen, ei lopputulos. Hieno pysti meni siis Vedolle, alustavasti on sovittu sijoituspaikaksi koulun ruokalan vitriini. Ja pääseehän Haka hake- maan revanssia milloin vain tahtoo, kiertopalkinto ei ole sidottu lajiin tai tapahtumaan, vaan vain Hakan ja Vedon välille, lajista riippumatta.

Lisäksi koulun ja päiväkodin ikku- noissa oli hienot valaistut lasten te- kemät taideteokset viikonlopun ajan. Ikkunoissa oli ulkoilijoita, lin- tuja, lumiukkoja, revontulia ja iso Suomen lippu. Vaihtuvavärisen va- laistuksen oli toteuttanut AK Soun- di yhdessä Kaakon Kulttuurin ja Sa- tu Liikkasen kanssa. Hienosti kou- lun ja päiväkodin henkilökuntakin panostavat kylän tapahtumien vuoksi aikaa ja vaivaa yhteiseksi hyväksi ja iloksi. Kiitos kaikille ta- pahtumaan tavalla tai toisella osal- listuneille!

Heli Varjakoski

Ryhlyn talleilla nähtin näytös, jossa koira paimentaa lampaita.**Klamilan Vedon Mäkimajalla oli nuotio, jossa pystyi paistamaan omat makkarat, tarjolla oli myös kuumaa mehua.**

MINNA MÄNTTÄRI:

HAMINALAISTA KUMPPANUUTTA JA HILMAN UUSIA TUULIA

VALOKUVAT MINNA MÄNTTÄRI

Haminalainen yhdistystoiminnan keskus, Teollisuuskadulla sijaitseva kumppanuustalo Hilma, muuttaa kesäkuussa isompiin tiloihin Varuskuntakerholle. Tilavammat kokoustilat ovat tervetulleita yhdistysten määrän tasaisesti kasvaessa. Tällä hetkellä Hilmalla kokoontuu enemmän tai vähemmän säännöllisesti yli 70 yhteisöä. Kumppanuustalon toimintaa hallinnoi Kotien Puolesta Keskusliitto ry, STEA:n toiminta-avustuksen ja kaupungin tuella. Varuskuntakerholla aloitetaan parhailaan pientä remonttia, jotta toimitilat vastaisivat mahdollisimman hyvin yhdistysten tarpeisiin ja esteettömyys tiloissa saataisiin mahdollisuuksien mukaan toteutettua. Uuden Hilman isot avajaiset järjestetään 6. päivä syyskuuta!

Yli kolme vuotta toiminut kumppanuustalo Hilma tunnetaan paitsi yhdistysten kotina, myös iloisena kohtaamispaikkana. Hilman aukioloaikoina voi tulla ihan vaan tutustumaan tiloihin ja hörppäämään kahvit Hilman viihtyisässä olohuoneessa. Hilmalla on paljon kaikille avointa toimintaa, kuten terveysluentoja, infotilaisuuksia ja kursseja. Hilman tapahtumat järjestetään monesti usean eri yhdistyksen välisenä yhteistyönä. Esimerkkinä voisi mainita luennon EU:n tietosuojasetuksesta, joka järjestettiin yhdessä Kymenlaakson Kylien ja

Tässä ei pelata Monopolia, vaan tehdään yhteisötaideteosta Hilmalla.

Socomin kanssa.

Osa Hilman toimintaa ovat yhdistysten iltakahvit ja kumppanuusfoorumit. Nämä hieman vapaamuotoisemmat tilaisuudet, ovat oivallinen paikka yhdistyksille kertoa omasta toiminnastaan sekä kehittää monipuolista yhteistyötä. Yhteistyö voi olla myös ihan pienimuotoista, esim. jonkin toisen yhdistyksen kanssa yhteisen kesäretken toteuttaminen. Aina välillä Hilma jalkau-

tuu ja osallistuu alueen tapahtumiin, kuten Wanhan Holviston Jouluun ja keväällä 8.5. RUK:n Maneessissa järjestettävälle seniorimessuille.

HILMAN JÄRJESTÖT RY

Hilman Järjestöt ry, on haminalaisten yhdistysten järjestö, jota oli 28.11.2017 perustamassa 15 alueen yhdistystä. Hilman Järjestöt ry

- Kumppanuustalo Hilma on perustettu 1.8.2014 Ravimäkiyhdistyksen Yksilä Purjeilla-hankkeella vastaamaan yhdistysten tarpeisiin ja kehittämään alueellista yhteistyötä
- Nykyään Hilmalla kokoontuu jo yli 70 yhdistystä ja Hilman toimintaa hallinnoi Kotien Puolesta Keskusliitto ry
- Hilmalla työskentelee kumppanuuskoordinaattori Minna Mänttari, min-

na.manttari@kumppanuustalohilma.fi,
p. 0407517955

- Hilman toimista lisätietoja saat nettisivuilta: www.kumppanuustalohilma.fi
- Muista käydä tykkäämässä ja katso-massa ajankohtaiset toiminnot facebookista:
www.facebook.com/Kumppanuustalo-Hilma/

Tietosuojasetuksen luentotilaisuudesta. Mervi Hyppäsen artikkeli aiheesta sivulla 11.

järjestää kokouksia, toimintapäiviä, luentoja, yleisötilaisuuksia sekä muuta jäsenille ja ulospäin suuntautuvaa koulutus- ja tiedotustoimintaa sekä virkistys-, kulttuuri- ja muuta harrastetoimintaa. Hilman Järjestöt ry:n perustaminen on askel kohti monipuolisempaa yhteistyötä yhdistysten välillä. Hilman varsinaiseksi jäseneksi voi liittyä Haminan alueella toimiva, rekisteröity yhdistys tai oikeustoimikelpoinen yhteisö, joka hyväksyy Hilman säännöt. Lisää tietoja saa allekirjoitaneelta. Hilman Järjestöt ry:n tarkoituksena on siirtyä hallinnoimaan kumppanuustaloa nykyisen avustuskauden päättyessä 2020. Toivotavasti saadaan mahdollisimman monta yhdistystä jo tänä vuonna mukaan Hilman Järjestöt ry:n toimintaan!

MITÄ HILMALLA TÄLLÄ HETKELLÄ TAPAHTUU?

Keväällä Hilmalla on kaikille avoimina toimintoina tulossa esimerkiksi Muistikahvilaa, Radiotyön perusteet-koulutus, ensiapukoulutusta sekä Googlen apurahan hakemisesta infotilaisuus. Rasisminvastaiselle viikolle 12, Hilmalle kasataan valo-

kuva- ja taidenäyttely kulttuurien kohtaamisista. Tähän näyttelyyn voi osallistua niin yhdistykset kuin yksityishenkilötkin! Haastekampanjana on tällä hetkellä menossa pipo- ja lapastalkoot Haminan hoivakotien asukkaille. Lisätietoja tapahtumista ja toiminnasta saat kumppanuuskoordinaattorilta sekä Hilman netti- ja fbsivuilta. Kumppa-

nuuskoordinaattorille olisi hyvä myös aina vinkata oman alueen tai yhdistyksen tapahtumista, jotta niitä voidaan markkinoida mahdollisimman laajasti.

Minna Mänttari

minna.manttari@kumppanuustalohilma.fi
p. 0407517955

Hilman Järjestöt ry perustamiskokous pidettiin yhdistysten joulujuhlan jälkeen, joten sihteerillä on tonttulakki päässä.

SIRU AHOPELTO:

SEPRAMARKKINAT 2018 KLAMILASSA

SUOMALAIS-VIROLAISTA YSTÄVYYDEN JA RANTAKULTTUURIN JUHLAA -
SEPRAMARKKINAT KLAMILAN SATAMASSA 7.-8.7.2018

Sepramarkkinat palaa 16 vuoden tauon jälkeen juurilleen Klamilaan. Sepramarkkinat - Söbralaat on kahden vuoden välein vuoroin Virossa ja Suomessa järjestettävä markkina- ja kulttuuritapahtuma. Sana "sepra" tulee viroin kielen sanasta "söber", joka tarkoittaa ystävää. Sepramarkkinat pohjautuvat Viron ja Suomen rannikoiden sekä ulkosaarten asukkaiden satoja vuosia jatkuneeseen vaihtokaupan perinteeseen, jossa kalan ja maataloustuotteiden vaihtoon liittyi aina myös ystävyystä, ilonpitoa, kohtaamisia ja kulttuuria.

Uuden ajan Sepramarkkinat saivat alkunsa vuonna 2000 Kundassa ja Mahussa. Kahden vuoden kuluttua Klamilan satamassa vietettiin ensimmäisiä Suomen Sepramarkkinoita. Järjestelyvastuu käväisi välillä Haminassa, mutta heinäkuussa kokoonnutaan taas Klamilaan runsaan osallistuja-, esiintyjä- ja myyjäjoukon voimin. Sepramarkkinoita pyritään tänä vuonna uudistamaan siten, että maat ja kulttuurit olisivat yhtälailla edustettuina ja vuorovaihtusta syntyisi niin esiintyjien, myyjien ja yleisönkin keskuudessa.

Ohjelmalavalle saapuu yli sata esiintyjää Virolasta parhaita taitojaan näyttämään. Yhdessä suomalaisten ystävien kanssa syntyy värikästä ja vauhdikasta kulttuurin juhlaa, jota ei aiemmin ole nähty. Työpajoissa voit itse kokeilla käsityötä, taidetta, musiikkia - myös herkullisia ruokia on tarjolla sekä Suomesta että Virolasta. Markkinoilla tuotteitaan myyvät molempien maiden käsityöläiset ja paikallistuotteiden tekijät. Pohjakunnan kisojen perinteitä kunniottaen virolaiset haastetaan maastotteluunkin. Erityistä arvokkuutta tapahtumaan tuo myös molempien maiden itsenäisyyden 100 -juhlavuosi.

Tapahtumassa tarvitaan paljon talokoolaisia monenlaisiin järjestelytehtäviin. Seuraa ilmoittelua paikallislehdissä ja sivustoilla ja tule mukaan!

Lisätietoa:

www.virolahti.fi

www.facebook.com/sepramarkkinat

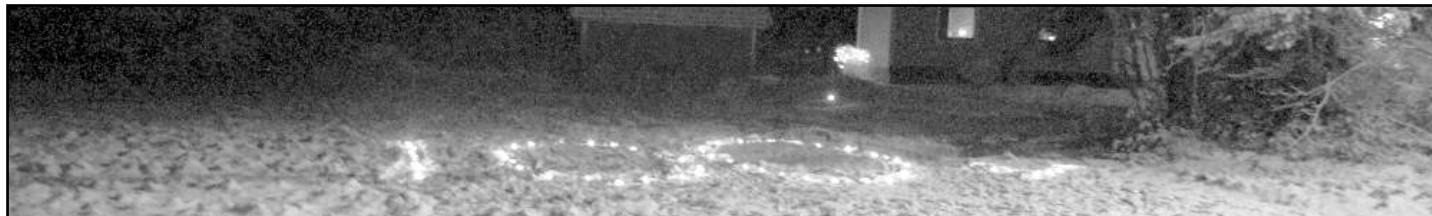
Siru Ahopelto

MERI HYPPÄNEN:

ITSENÄISYYDEN TULET

VALOKUVA ILKKA AHMAVAARA

Mäntlahden kylänrantaan on parina uutena vuotena sytytetty valoteos ulkotulista. Suomi 100 vuotta juhla-vuoden kunniaksi päätettiin tehdä valoteos Ryöstöpel-lolle juhlistamaan itsenäisyyspäivää. Väkeä teoksen suunnitteluun ja rakentamiseen kutsuttiin sekä puska-radiolla että Facebookin kautta. Lisäksi Ilkka laittoi It-senäisyyspäivän aamuna Rannantaikaa väen nettisivu-jen kalenteriin ilmoituksen tapahtumasta.

Klo 15.30 kokoonnuttiin Pyötsaarentien risteykseen, josta siirryttiin lyhyen suunnittelun jälkeen Ryöstöpel-lolle valoteosta rakentamaan. Olin jo tammikuussa osta-

VALOKUVA MERVI HYPPÄNEN

Ensin tallattiin numerot lumeen.

VALOKUVA MERVI HYPPÄNEN

Illan hämärtyessä ihailtiin lopputulosta.

nut edullisesti ulkotulisia Rannantaikaa väken laskuun. Ilma oli mitä parhain, sillä aamupäivällä oli maahan satanut kevyt lumipeite eikä luvassa ollut uutta sadetta tai tuulta. Valoteos saatiin nopeasti valmiiksi, kun teki-jöitä oli monta ja homma osattiin. Oltiinhan sitä harjoi-teltu jo muutamana Uutena Vuotena. Ensi muotoiltiin numerot tallaamalla, sitten aseteltiin tulet tallatuille po-luille, vähän korjailtiin ja lopuksi sytytettiin tulet. Kovin oltiin tyytyväisiä lopputulokseen.

Mervi Hyppänen

VALOKUVA MERVI HYPPÄNEN

Ulkotulet laitettiin tallatuille poluille ja sytytettiin.

VALOKUVA MERVI HYPPÄNEN

Tulet paloivat itsenäisyyspäivän loppuun saakka.

ERKKI KUPARI:

PYÖLINJOKI VIRKISTYSKÄYTTÖÖN

Klamilan toivo on uusissa asukkaissa, kylään muuttajissa, jotka tuovat työpaikan tullessaan ja ideoita kylän kehittämiseen. Siitä voi seurata myöhemmin myös uusia työpaikkoja. Millä perusteella uusi asukas valitsisi Klamilan.

Koulu on ja kauppa. Se ei riitä. Onneksi Klamilassa harrastetaan. Kylän henkinen vireys on minusta houkutteleva. Maalaiskylälle ympäristön kunto ja hoito ovat olennaisia vetovoimatekijöitä. Pyölinjoelle olisi syytä tehdä jotain. Tarkoitin joen luontoarvoja ja virkistyskäyttöä.

Pyysin Suomen ympäristökeskuksen erikoistutkijalta Seppo Knuuttilalta tietoja Pyölinjoen valuma-alueesta, ja hän antoi joitakin arvioita.

SUOMENLAHTI PARANEE – PUHDISTUUKO PYÖLINJOKI

Pyölinjoen valuma-alueen metsät ja suot on aika tarkkaan ojitettu. Joki virtaa myös peltoalueiden läpi. Metsät ja pellot tuovat jokeen Knuuttilan arvion mukaan pääosan ravinteista. Niiden veden laatua heikentävä vaikutus on suurin jokeen itseensä ja jokisuiston vesialueeseen. Knuuttila sanoo, että Pyölinjoki ei ole ollut vedenlaadun seurannassa sen pienen koon takia, ja siksi ravinnekuorma ei ole tiedossa. Se voi arvioida karkeasti suhteuttamalla kuormitus isomman ja tutkitun Virojoen ravinnekuormaan. Virojoki on maankäytöltään samantapainen kuin Pyölinjoki.

Pyölinjoen valuma-alue on vain noin 13 % Virojoen valuma-alueesta, joten tällä perusteella laskettuna sen vuotuinen fosforikuorma Klamilanlahteen olisi noin 1 tonni ja tyyppikuorma noin 22 tonnia vuodessa, arvelee Knuuttila. Jos Pyölinjoen ravinnekuormaa verrataan vaikkapa Mussalon jätevedenpuhdistamon vuosikuormaan (2015), niin Mussalon luvut ovat fosforia 2,4 tonnia ja tyyppikuorma 82 tonnia. Mussalon

puhdistamo käsittelee koko Etelä-Kymenlaakson jätevedet. Kuormitukset ovat toisiinsa verrattavissa.

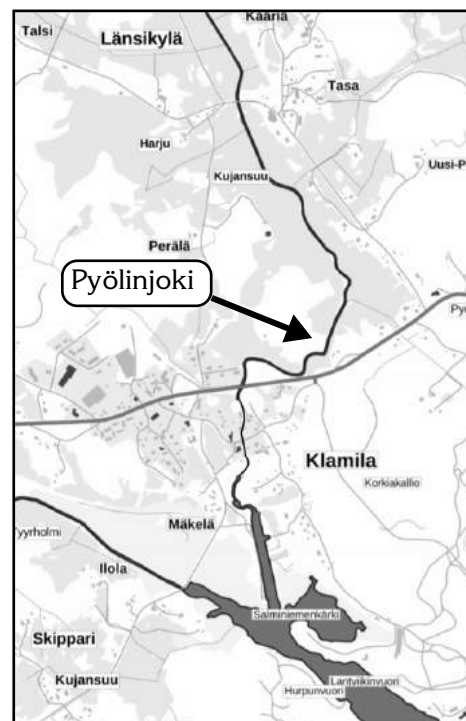
Knuuttila sanoo, että Hellitöksenselän Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen havaintopaikalla Pyölinjoen vaikutusta ei pysty enää erottamaan Suomenlahden tilaan kokonaisuudessaan vaikuttavista tekijöistä. Suomenlahden tila heikkeni nopeasti vuosina 1995-2006. Sen jälkeen se on vaihtelevasti parantunut, levä määrä vähentynyt ja syvänteistä on nyt tavattu aiempaa useammilta paikoilta pohjaeläimiä. Eniten Suomenlahden tilan parantumiseen ovat vaikuttaneet Pietarin jätevedenpuhdistuksen tehostuminen ja Laukaanjoen suurten fosforipäästöjen loppuminen alkuvuodesta 2012.

PYÖLINJOKI KYLÄÄ KAUNISTA-MAAN

Uskoakseni Pyölinjoki olisi kunnostettavissa virkistyskäyttöön ja jopa lohikalojen kutujoeksi. Pieniä virtavesiä, jopa ojia, on saatu tehtyä pienin kustannuksin lohikalojen kutujoiksi aivan asutuksen keskellä. Pyölinjoen suistosta voisi saada Klamilan keskustaan kauniin puiston raivaamalla osan pusikoista ja tekemällä suistoon pienen kävelypolun. Kävelyreitti voisi jatkua Museotien toisella puolen jokirantaa pitkin Rikontien sillalle saakka.

Joen kunnostaminen virkistyskäyttöön vaatisi hyvän suunnitelman. Suunnitelman tulisi hyödyttää jokirannan asukkaita, muita kyläläisiä ja matkailijoita. Klamila on melko tiiviisti rakennettu kyläyhteisö, johon Pyölinjoen raitti voisi tuoda uuden elementin kylän viihtyisyyttä lisäämään. Klamila liittyisi samalla maineikkaiden jokipaikkakuntien riviin.

Erkki Kupari

Kartassa on käytetty maanmittauslaitoksen karttapaikan aineistoa 2/2018.

SUOMENLAHTEN JA KYMIJOKEEN LASKEVIEN PIENVESISTÖJEN KOSKIKARTOITUS JA KUNNOSTUSTARVESELVITYS

Kaakkois-Suomen ympäristökeskus
Matti Vaittinen
2006

Linkki pienvesistöjen tutkimukseen:
<http://www.lohikeskusotka.fi/attachments/article/398/Suomenlahteen%20ja%20Kymijokeen%20laskevien%20pienvesist%C3%B6jen%20koskikartoitus%20ja%20kunn>

MERI HYPPÄNEN:

YHDISTYKSET JA UUDISTUVA TIETOSUOJALAINSÄÄDÄNTÖ

Marja Orava Kaakkois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Socomolta kävi 16.1. Hilmalla kertomassa uudistuvasta tietosuoja-asetuksesta ja sen mukaanaan tuomista uusista velvoitteista rekisterinpitäjille. Euroopan unionin tietosuojalainsäädäntö uudistettiin 24.5.2016 ja uusi tietosuoja-asetus tuli voimaan. Siirtymäaika on 25.5.2018 asti, jonka jälkeen henkilötietojen käsittelyn on oltava tietosuojaasetuksen mukaista.

Tietosuoja-asetuksen tarkoituksena on lisätä henkilötietojen käsittelyn avoimuutta ja läpinäkyvyyttä sekä parantaa henkilötietojen suojaa ja rekisteröityjen oikeuksia. Asetus yhtenäistää EU-maiden tietosuoja-sääntelyä sekä vastaa uusiin digitalisaatioon ja globalisaatioon liittyviin kysymyksiin.

YHDISTYS REKISTERINPITÄJÄNÄ

Yhdistyksillä on lain määrittämä velvollisuus käsitellä henkilötietoja, sillä laki määrää yhdistyksiä pitämään jäsenrekisteriä, josta ilmenee jäsenten nimi ja kotipaikka. Rekisteriin voidaan lisätä myös muita tietoja kuten osoite. Rekisteriin kannattaa koota mahdollisimman vähän henkilötietoa ja kerättävien tietojen tulee olla tarkoituksenmukaisia ja oikeita. Jäsenillä on oikeus nähdä omat tietonsa ja saada tietoa tietojensa käsittelystä. Hänellä on myös oikeus tietojensa oikaisemiseen ja siihen, että tiedot poistetaan rekisteristä.

Tietosuoja-asetuksen 9. artiklassa määritellään, minkälaisia henkilötietoja ei saa käsitellä. Näitä ovat mm. tiedot, joista ilmenee rotu, etninen alkuperä, uskonnollinen tai filosofinen vakaumus, poliittinen mielipide, ammattijärjestöön kuuluminen, terveyteen liittyvät seikat sekä seksuaalinen suuntautuminen.

Yhdistyksen tulee pystyä perustelemaan, miksi henkilötietoja käsitellään. Yksinkertaisin tapa toimia lain ja asetusten mukaisesti on pyytää jäseniltä suostumus henkilötietojen käsittelyyn ja huolehtia siitä, että rekisteriseloste on ajantasalla ja jäsenten nähtävissä. Rekisteriseloste on ollut pakollinen kaikille rekisterinpitäjille vuodesta 1999. Rekisteriselosteeseen kirjataan rekisterinpitäjän yhteystiedot, mitä henkilötietoja käsitellään, tietojen käsittelyn tarkoitus ja suojauksen periaatteet. Rekisteriselosteen on oltava nähtävillä rekisterinpitäjän toimipaikassa tai verkossa.

Mervi Hyppänen

ESIMERKKI REKISTERISELOSTEESTA.

Lisää ohjeita löytyy osoitteesta:

<http://yhdistystieto.fi/wiki/138-rekisteriseloste>

REKISTERISELOSTE

Henkilötietolain (523/1999) 10 § mukainen rekisteriseloste

1 Rekisterin nimi

Esimerkkiyhdistys ry:n jäsenrekisteri

2 Rekisterinpitäjä

Nimi: Esimerkkiyhdistys ry

Verkkosivut: www.esimerkkiyhdistys.fi

Osoite: Esimerkkikatu 1, 12345 Esimerkillä

Puh. 040 1234567

Sähköposti: esimerkki@example.com

2.1 Rekisteriasioista vastaava henkilö

Nimi: Jenni Jäsensihteeri

Osoite: Esimerkkikatu 2, 12345 Esimerkillä

Puh. 040 1234567

Sähköposti: sihteeri@example.com

3 Henkilötietojen käsittelyn tarkoitus / Rekisterin käyttötarkoitus

Rekisterin tarkoituksena on kerätä yhdistyksen jäsenistä yhdistyslain (503/1989) 11 §:n vaatimat henkilötiedot ja muut yhdistyksen toimintaa varten tarpeelliset tiedot. Yhteys- ja jäsenystietoja kerätään jäsenasioiden hoitamista, tiedotusta ja laskutusta varten. Tiedoista voidaan koota tilastoja, joista yksittäistä jäsentä ei ole mahdollista tunnistaa.

Tietoja käsitellään sähköisellä rekisteripalvelulla (Yhdistyslain Rekisteri) ja tätä varten tietoja tallennetaan palveluntarjoajan (Avoine Oy) palvelimille.

4 Rekisterin tietosisältö

Rekisteriin kerätään pakollisina tietoina yhdistyslain (503/1989) 11 §:n vaatimat henkilötiedot, eli jäsenen täydellinen nimi ja kotipaikka. Lisäksi kerätään seuraavat tiedot:

- Jäsenien yhteystiedot (postiosoite, puhelin ja sähköposti)
- Jäsenystiedot (jäsenyyppi, toimikuva, jäsennumero, jäsenyyden alkamisajankohta)
- Jäsenmaksutiedot (laskutukset ja maksusuoritukset)
- Lisätiedot (lehtitilastiedot, tms.)

5 Rekisterin tietolähteet

Jäsenrekisteriin kirjattavat tiedot saadaan jäsenen omalla ilmoituksella tai jäsenyyttä hakevan henkilön ilmoituksella jäsenhakemuslomakkeen kautta.

6 Tietojen luovuttaminen ja tietojen siirto EU:n tai ETA:n ulkopuolelle

Rekisteriin tallennettuja tietoja ei säännönmukaisesti luovuteta yhdistyksen ulkopuolelle, ei myöskään EU-alueen tai ETA:n ulkopuolelle.

7 Rekisterin suojauksen periaatteet

Henkilötiedot säilytetään luottamuksellisin. Paperilla olevat tiedot säilytetään lukkojen takana jonne on pääsy vain asianmukaisilla henkilöillä.

Sähköinen jäsenrekisteri sijaitsee valvotussa palvelinkeskuksessa käyttäjätunnuksin suojatulla palvelimella. Esimerkkiyhdistys ry ja rekisteripalvelun tarjoaja huolehtivat tietoturvan säilymisestä parhaan kykynsä mukaan.

8 Tarkastusoikeus

Rekisteriin merkitty henkilö voi tarkastaa mitä tietoja hänestä on merkitty yhdistyksen jäsenrekisteriin tai ettei rekisterissä ole häntä koskevia tietoja. Tietojen tarkastuspyyntö on esitettävä kirjallisesti yhdistyksen hallitukselle.

9 Rekisteritietojen korjaaminen

Rekisterinpitäjän on ilman aiheutonta viivytystä oma-aloitteisesti tai rekisteröidyn henkilön vaatimuksesta oikaistava, poistettava tai täydennettävä rekisterissä oleva, käsittelyn tarkoituksen kannalta virheellinen, tarpeeton, puutteellinen tai vanhentunut henkilötieto.

KLAMILAN IHMEET - TOTTA VAI TARUA ?

RAUNO VAHERVA:

OK-VALKAMA

(OMAKUSTANNUSVALKAMA)

Muutettuani Klamilaan hankin intiaanikanootin ja aloin harrastaa melontaa. Ojia myöten oli helppo kulkea, koska kanootin negatiivinen köli tarvitsi vain viisi senttiä vettä. Sillat eivät haitanneet, kun kevyt kanootti oli helppo vetää siltojen yli tai alittaa mahallaan silojen ali. Sydänkylän pellon ojista pääsi mukavasti merelle. Pyölinjokea myöten pääsi keväisin aina Rikoon asti ja meren rannat tulivat tutuiksi Harvajanniemen ja Siikasaren välillä. Haastavin oli nousu soistuneelle Hinkkajärvelle katsomaan joutsenia. Klamilan ensimmäiseen kyläsuunnitelmaan sisältyi Haanojan-Pyhinginojan ja Pyölinjoen kannoottireitit.

V.1993 Haan- ja Pyhinginojan ojitusyhtiö päätti aloittaa ojan perusrannuksen. Oja johtaa vedet Sydänkylän peltoaukealta mereen.

Kuutuaani asiasta juttelin kylälaisten kanssa ja otin yhteyden kuntaan. Ja perustimme 17.4.1993 OK-alkama (Omakustannusalkama) nimisen yhtymän, jonka tarkoituksena oli edistää ja kohottaa kanoottijä pienvevetoiminnan avulla liikuntakasvatusta toiminta-alueellaan.

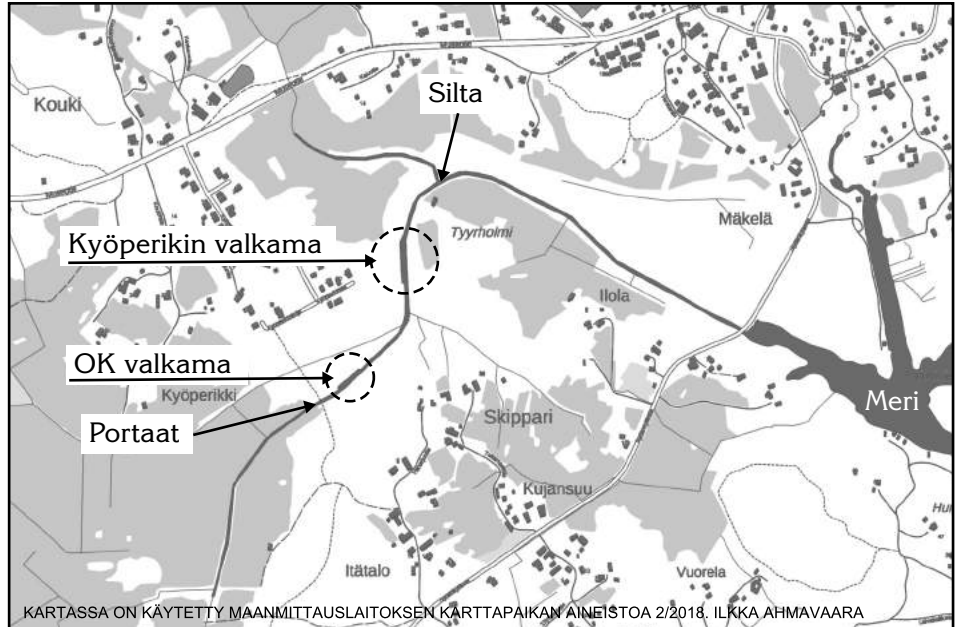
Seuraavassa ote teknisen lautakunnan pöytäkirjasta 19.5. 1993 pykälä 59.

"Tekninen lautakunta on aiemmin antanut ... ym:lle halukkaille oikeuden kaivattaa omalla kustannuksellaan Kyöperikin asuntoalueen alapuolella kulkevan ojan varteen valkamapaikkoja. Tältä pohjalta on alueelle perustettu yhtymä nimeltään Omakustannusalkama (OK-alkama), joka ylläpitäisi valkamaa. ...kunta kaivatti vastaavan valkama-alueen Kyöperikin tontteja varten kyseistä valkamasta alajuoksulle päin." (kuva)

Kunnan kanssa tehdyssä Kievari nimisen tilan RN:o 11:56 käyttöoikeussopimuksessa määriteltiin vuokraehdot sekä kulku- ja rakentamisoikeudet valkamaan.

Ok-alkamaan rakennettiin

VALOKUVAT RAUNO VAHERVAN ARKISTO

talkoilla laiturin, kanoottitelineet ja nuotiopaikka. Kyöperikkiläiset rakensivat omaan valkamaansa laituriin.

Ongelman muodosti matala silta ojan yli, joka esti veneliikenteen. Kunta teki sopimuksen (tekninen lautakunta 26.5.1994) sillan omistajan kanssa vanhan sillan purkamiseksi ja uuden sillan rakentamisesta liitteenä olleen kunnan rakennusmestarin suunnitteleman mukaan. (kuva) Samassa sopimuksessa työt sovittiin tehtävän talkootyönä Ok-alkaman toimesta ja samalla Ok-alkama vapautettiin maksamasta vuokraa valkamasta. Kunta teki erillisen sopimuksen kyöperikkiläisten

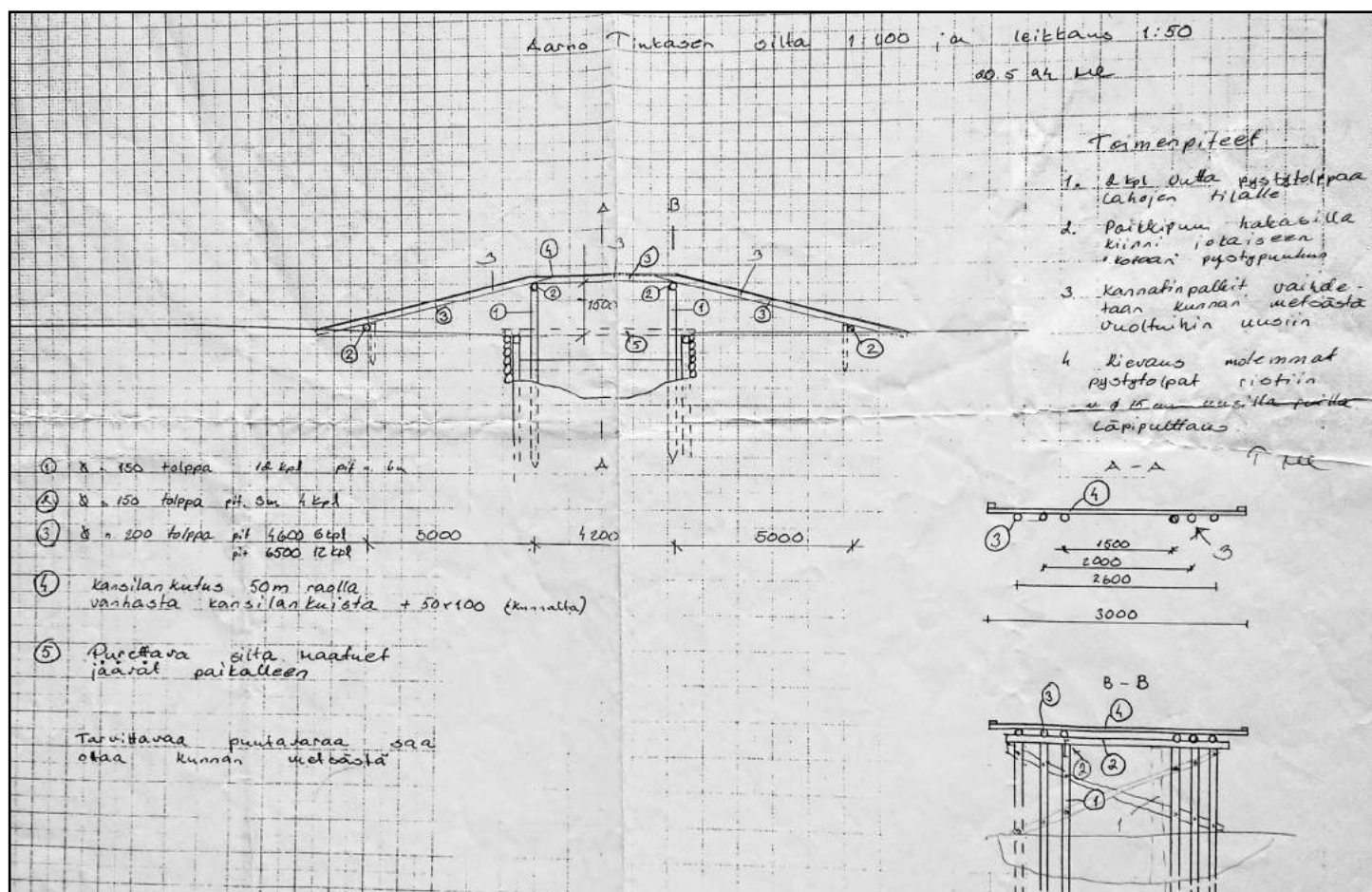
talkoisiinosallistumisesta. Kunta siis toimi rakennuttajana ja minä talkooporukan kokoajana. Kunnan rakennusmestari oli sopimuskumppanina talkoissa aina mukana valvovana asiantuntijana.

Työ eteni nopeasti, tehtiin myös kunnan antamat muutokset suunnitelmiin. Silta saatiin lähes vamiiksi kun sillan omistaja irtisanoi sopimuksen ja käski lopettaa työt.

Ongelman ratkaisemiseksi kunta ilmoitti, että välimieheksi on nimetty rakennuslautakunnan puheenjohtaja. Tämä neuvotteli sillan omistajan kanssa ja päätyivät korjattuun suunnitelmaan, jota hyvässä

Silta kun sen ali jonkun aikaa päästiin

Suunnitelma, jossa myös muutokset.

uskossa alettiin toteuttamaan. Eli jo rakennettu silta purettiin ja rakennettiin uudesta tavarasta uusi. Välillä talvi ylläti ja työmaa ja tarvikkeet jäivät lumen ja jään vangiksi.

Keväällä työt saatiin valmiiksi ja välimies kävi tarkastamassa ja hyväksymässä tehdyn työn ennen viimeisten kansilankkujen kiinnilyöntiä. Kun viimeistelytyö enää vain maan tasoituksen osalta oli hieman kesken pakotti sillan omistaja keskeyttämään työt.

27.5.1996 otin yhteyden selvitysmiehen asiasta ja katkaisin omalta osaltani Ok-valkaman toimintaan osallistumisen, ojan käytön sekä sillasta puhumisen. Vein kannoittini kotipihaan. Minulle riitti.

Me siltatalkoisiin osalistuneet olimme toimineet, sopimukseen nojaten, vilpittömässä mielessä kunnalta saatuihin suunnitelmiin ja ohjeisiin uskoen. Töitä tehtiin useita satoja työtunteja (10 kyöperikkiläistä, 7 ok-valkamalaista ja kunnan rakennusmestari)) ja uhrattiin omia koneita, työkaluja, tarvikkeita ja varoja useita tuhansia makkoja.

Mitä sitten tapahtui, minulla ei ole tietoa, enkä haluakaan tietää, mutta merelle pääsy oli estetty ja hienot

valkamat ränsistyivät. Ruopattu väylä liikenteen puutteessa kasvoi umpeen. Se mitä sillan omistaja sanoi siltatöitä keskeyttäessään minusta ja talkoolaisista sekä uhkaavasti minulle henkilökohtaisesti ei ole enää syytä julkaista.

Näin jälkepäin olen tullut siihen tulokseen, että sillanomistaja tukijoukkoineen ei vain halunnut meidän pääsevän veneinemme merelle. Silta varmasti täytti asiantuntijoiden mukaan ne vaatimukset, mitä sillan käyttö olisi edellyttänyt.

Tämä oli henkilökohtainen päätöspiste yli kymmenen vuotta kyläläisten

eteen tehdyistä monista talkootöistä, enkä enää ottanut vastaan mitään vastuunalaista tehtävää.

Muutaman vuoden siltaepisodin jälkeen rauhoittuttuani jatkoin kannoittiharrastustani kalasatamasta käsin.

Kävin nyt vuodenvaihteessa kuitenkin katsomassa, miltä entinen Ok-valkama näyttää. (kuva)

Mitä opin tästä???

Torreviejassa 10.01.2018

Rauno Vaherva

Ok-valkaman paikka kuvattuna 2018, taustalla Portaati

SUSANNA KORPELA:

KUNNIAKÄYNTI SAIMI JA SULO MÄKELÄN HAUDALLA

Torstaina 21.12.2017 juhlistettiin kuvanveistäjä Sulo Mäkelän 121. syntymäpäivää laskemalla kukkalaitte ja sytyttämällä kynttilät hänen ja hänen vaimonsa Saimi Mäkelän haudalle Myllykylän hautausmaalla.

Ensin kokoonnuttiin vanhalle siunauskappelille, josta siirryttiin kulkueena haudan luo. Siellä Olavi Mainela sytytti kynttilät ja seuran puheenjohtaja Risto Muurman lausui ennen kukkien laskua niiden mukaan laitetun tervehdysten, jossa luki mm. seuraavaa:

”Olemme kokoontuneet kuudetta kertaa Sulo Mäkelä Seuran nimissä muistamaan ja kunnioittamaan rakasta kuvanveistäjäämme ja hänen

puolisoaan tänne heidän hautapaatensa eteen. Samalla haluamme osoittaa heille molemmille kiitollisuutta siitä työstä, jota he ovat tehneet suomalaisuuden eteen, varsinkin nyt kun Suomi täytti 100 vuotta.”

Lopuksi oli vuorossa vielä kahvilaisuus Haminan pääkirjaston kahviossa, jonka jälkeen yksi seuran toimintavuosi oli jälleen saatu onnistuneesti päätökseen.

Susanna Korpela

VALOKUVA ILKKA AHMAVAARA

**Sulo Mäkelän ateljee Riissuolla
Mäntlahdessa.**

VALOKUVA SUSANNA KORPELA

Seuran paikallaolleita jäseniä haudan äärellä: vas. Olavi Mainela, Tapani Korpela, Timo Porkka, Markus Henriksson, Risto Muurman sekä Eija Mainela.

VALOKUVA SUSANNA KORPELA

Risto Muurman (oik.) muisti puheessaan myös kaikkia Myllykylässä ikiuntaan nukkuvia mäntlahtelaisia ja sotiemme veteraaneja. Kuuntelemassa Markus Henriksson (vas.).

RISTO MUURMAN:

IN MEMORIAM

AINO HARJU O.S. MÄNTTÄRI 1940-2017

Meitä mäntlahtelaisia kohtasi 16.joulukuuta suruviesti, kun kuulumme Aino Harjun yllättävästä poismenosta. Takalan talon kauniilla pihapiirillä asteleva Aino-emäntä oli meidät jättänyt. Järkyttäväksi tiedon teki myös se, että Aino huolehti terveydestään ja oli päivittäisen liikkujan esikuva Mäntlahden teillä. Luoja oli kuitenkin päättänyt toisin.

Me opimme tuntemaan Ainin hienotunteisena, avuli-aana ja aina hyväntuulisena ihmisenä. Hän halusi olla vaatimaton, elää ja olla vain yhtenä kyläläisenä kyläläisten joukossa. Aino oli monessa kylän toiminnassa mukana, oli sitten kysymyksessä pellolla heinien harvointi, Vetreitten liikuntapiiriin osallistuminen tai Sulon päivänä kylän opettajana esiintyminen Haminan koulu-laisille. Vuosien myötä Kyläteatteri Marmut sai Ainosta oivan näyttelijän, jonka nuorekas olemus ja opettajan tausta ilmaisu- ja kielitaitoineen istui monenlaiseen rooliin. Ainolle monen roolihahmon sisäistämistä helpotti se, että suuri osa roolihenkilöistä oli hänelle nuoruudesta tuttuja. Oli ilo nähdä, miten aluksi aranoloisesta Ainosta kehkeytyi vuosien myötä itsevarma näyttelijäesikuva meille muille.

Opin henkilökohtaisesti tuntemaan Ainin henkilönä, joka halusi tietää tarkasti, mihin hän ryhtyy ja istuuko tehtävä hänen omaan maailmankuvaansa. Ja sitten kun hän johonkin tehtävään tai rooliin lupautui, niin voi olla varma, että Aino hoitaa osuutensa täsmällisesti. Joskus tuntui, että liiankin tunnollisesti, sillä harrastuksista ei saa koskaan tulla räsitetä, vaan niiden on oltava elämän piristys. Aino oli lupautunut myös tulevan kesän näytelmään, mutta nyt joudumme tulemaan toimeen ilman häntä. Toki tiedämme sen, että Aino on taustalla mukana ja tukemassa meitä.

Aino Harju o.s. Mänttari teki elämäntyönsä englannin- ja ruotsinkielen opettajana Pyhtäällä. Hän oli naimisissa opettaja Juhani Harjun kanssa. Ainoa jäivät suremaan tyttäret Merja ja Anne perheineen, sukulaiset ja laaja ystävien joukko.

Aino elää muistoissamme !

Risto Muurman

VALOKUVA ILKKA AHMAVAARA

Vielä 2007 kylätalkkariln lampaalle tehtiin heinää Ainin niityllä. Mervi Hyppänen ja Aino Harju kahvitauolla vasemmalla. Taustalla Opi Kaukonen ja Seppo Ojala.

VALOKUVA ILKKA AHMAVAARA

Aino vuonna 2005 Koulunäyttelyn avajaisissa Toivolassa.

VALOKUVA MERVİ HYPPÄNEN

Aino heinäkuussa 2017 Ryöstöpellon niityn talkoissa.

MIRJA ISOIN:

SUOMALAISEN PUUSUKSEN TARINA

VALOKUVA JOUKO TOMPURI

Olutsillan Klamilan osaston kuu-
kausitapaamisissa on mielenkiin-
toiset aiheet. Niin oli myös
11.2.2018. Kujansuun baariin oli
kokoontunut yli kolmikymmenpäin-
nen yleisö kuulemaan puusuksien
tarinaa. Helsingin Sanomien eläk-
keellä oleva urheilutoimittana Timo
Siukonen ajoi Toivakasta asti kerto-
maan paikallishistoriaamme liitty-
västä aiheesta. Moni kuulijoista on
hiihtänyt kotikylässä valmistetuilla
suksilla. Se selvisi, kun puheenjoh-
taja Liisi Byckling toimitti alkuläm-
mittelyksi käsiennostoäänestyksen.

Siukonen on kirjoittanut v. 2016
joulumarkkinoille ilmestyneen kir-
jan Puusuksia Suomesta. Sen teke-
minen vaati kahden vuoden työn.
Paikallisista kotiverstaista oli vaikea
ellei mahdotonta saada tietoja. Viro-
lahden aikanaan merkittävä suksen
valmistus on jäänyt kokonaan kir-
jaamatta. Ainakin Klamilassa asuu
vielä suksiverstaissa töissä olleita
tai heidän jälkeläisiään. Samoin on
meitä Kääriän tai Sipilän suksilla
hiihtäneitä, jotka olemme lapsuu-
dessamme asioineet suksiverstaista-
sa.

Suksien ja hiihtämisen historiasta
löytyi mielenkiintoisia asioita. Olin
luullut, että kansa on aina hiihtänyt.
Siukosenkin kokemus oli, ettemme
me 50-luvulla syntyneet harrasta-
neet hiihtämistä vaan suksi oli jalan
jatke. Hiihtäminen oli normaali talvi-
nen tapa liikkua. Tarkistettu fakta
on, että emme ole olleet liikkuvaa
kansaa eikä hiihtäminen ole ollut it-
sestäänselvyys. Hiihtotaidon häviä-
mistä on ehditty vuosikymmenien
aikana surra monta kertaa.

Suksien kaupallisempi ja koneelli-
sempi valmistus alkoi 1800-luvulla
ja huvikseen hiihtäminen kehittyi
suksien laadun kohennuttua. Men-
neinä aikoina hiihdettiin tarpeen
vaatiessa vaikka tynnyrin laudoilla.
Tarpeellista hiihtämistä oli vaikka
eränkäynti tai matkan oikaisemi-
nen.

Väkea tuli paikalle se verran paljon, ettei kabinetin tilat riittäneet, vaan koko baari otettiin käyttöön.

Siukonen selitti, että puusuksista tu-
li myyntituote, kun kansalaisilla al-
koi olla vapaa-aikaa ja alettiin järjes-
tää hiihtokilpailuja. Saimme myös
kuulla, että puusuksen alkukoti
Suomessa on Kainuussa, Puolan-
galla ja Paltamossa. Taitavat olla
myös Suomen lumisimpia seutuja.

Hiihtämisen merkitys sodankäyn-
nissä tuli myös esiin. Ennen sodit-
tiin kesäkeleillä. Itsenäisen Suomen
armeija otti käyttöön talvisodan-
käynnin. Sisällissodasta Siukonen
kertoi psykologisesta sodankäyn-
nistä valkoisten käyttämän tempun.
He hiihtivät lenkkiä punaisten rinta-
man näkyvissä niin, että syntyi vai-
kutelma yhä uusien joukkojen kes-
kittämisestä taisteluvalmiuksiin. Pu-
naisella puolella ei ollut kokemusta
hiihtämisestä eikä heillä ollut suk-
siakaan, taistelijat kun olivat kau-
punkilaisia tehdastyöläisiä.

Talvisodassa suksilla oli suuri mer-
kitys joukkojen liikkumiselle ja
huollolle. Suksia valmistettiin sota-
vuosina yli 1,1 miljoonaa paria.
Tässä on vain tilastoidut myyntilu-
vut, suksiahan valmistettiin kotitar-
peiksi maalla tuvissa puhdetöinä.

Itsenäisyyden alkuaikoina Virolahti

ja Vehkalahti (nykyään Hamina) oli-
vat merkittäviä suksipitäjiä. Täällä
rantakylissä oli monia maineikkaita
hiihtäjiä, joista osa oli samalla suk-
siseppiä. Hyvien suksien valmistus
oli jo tuolloin käyttäjien ja valmista-
jien yhteistä kokeilua. Suksien tek-
niset ominaisuudet olivat hyvin tie-
dossa.

Siukosen kirjassa on luku metsän-
hoitaja Hugo Sandbergista, Iso-
Samperista (1849-1930). Tämä
suksihistorian pioneeri tiesi, että
”Hyvän suksen pitää oleman ke-
veän ja luontevan, ettei se väsytä
hiihtäjää; tarpeeksi kovan, ett’ei sitä
hanki syö; liukkaana, että suksi ke-
veästi liukoilee lumella; jäntevän,
ett’ei se katkea, vaan parahiksi not-
kistelee, kun sillä kuoppain ja ki-
vien ylitse hiihdetään; tarpeeksi
kantavan ja siis hiihtäjän painon
mukaan tehdyn; suoraan juoksevan
tai sisälle päin vähän puoltavan.”

Siukosen luennon jälkeisellä viikolla
puusuksen historia on pitänyt pu-
hetta yllä Klamilassa, missäs muu-
alla kuin Kahvila Kujansuussa, Pos-
tin baarissa. Rakkaalla lapsella on
monta nimeä. Monenkin keskusteli-
jan henkilökohtaiseen historiaan
puusukset liittyvät tavalla tai toisel-

VALOKUVA JOUKO TOMPURI

VALOKUVA ILKKA AHMAVAARA

Kääriän suksimerkki Pyry.

la, kun oikein alettiin muistelemaan.

Santeri Kääriä mainitaan Puusuksia Suomesta - kirjan sivuilla legendaana, joka valmisti kaikki Eetu Niskan, toisen legendan, näyttelysukset. Ne toivat monia palkintoja Moskovaa myöten. Suksien valmistamisen Santeri aloitti juuri Eetu Niskan verstaassa v. 1917. Lumetoman talven 1930 jälkeen Niska irtisanoi työntekijänsä ja näin alkoi Santerin ura itsenäisenä yrittäjänä. Hänen lopetettuaan suksien valmistus jatkui veljen perheen voimin Ravijoella.

Klamilassa isosetänsä Santerin taloa asuva Raine Kääriä muistaa, kuinka pappa hankki suksikoivuja Nopalasta. Rungot sahattiin niitten paksuuden mukaan joko neljään tai useampaan osaan ja sen jälkeen sahattiin kanteja, jotta saatiin suksen perusmuoto esiin. Paljon oli vielä työstämistä ennen kuin puunkappale oli luistava suksi.

Suksien valmistuksessa vv. 1965-

VALOKUVA JOUKO TOMPURI

Luennon jälkeen kirjat menivät kaupaksi. Kirjailija Timo Siukkonen ja Raine Kääriä vaihtavat kokemuksia puusuksien teosta. Oikealla olutseuran puheenjohtaja Liisi Byckling. Tilaisuuden lopuksi kirja teki kauppansa.

Tekniikka pelaa. Seppärahoituksella Rantaituvalle kylien käyttöön hankittu videoheitin oli jälleen ahkerassa käytössä.

1970 mukana ollut Raine Kääriä puistaa päätään muistaessaan, kuinka suksipuita kuivattiin kolmen vierekkäisen hellan levyn päällä. Liesien polttoaineena oli sirklausjäte. Ravijoelle siirtynyt verstaas paloi-kin 1960-luvulla. Sen tilalle rakennettiin uusi, jossa tuotanto jatkui vuoteen 1980.

Kääriän tuotemerkki oli Pyry. Suksia valmistui 3000 paria vuodessa. Puolet tuotannosta oli sälesuksia. Hyvin kaupaksi käynyttä suksiravaa valmistui myös, viittä eri keliolosuhteisiin sopivaa. Muovisuksi halpuutti puusuksen markkinoilta. Muovisuksiparin sai puusuksen materiaalin hinnalla.

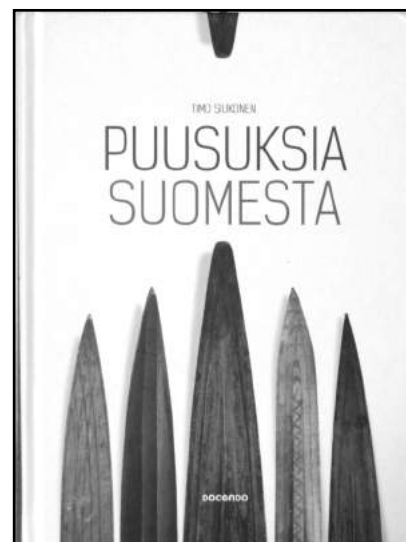
Klamilassa toimi kuusi eri suksitehdasta. Yksi Kujansuun baarin keskusteluun osallistunut muisti, että hänellähän onkin aitan orrella Niskan verstaassa tehdyt pitkät ja leveät sukset. Muita valmistajia olivat Selinit ja Sipilät. Puusuksien historiaa penkoessa nousee kysymyksiä, joihin ei enää saa vastauksia. Olin vielä halunnut selvittää puusuk-

sen alkupitäjästä Puolangalta lopulta Klamilaan Herman Selinille suk-sia valmistamaan päätyneen Eelis Väyräsen elämäkertaa. Oliko hän sittemmin Hiihtoliiton puheenjohtajaksi edenneen Hannu Koskivuoren laukkutehtaalla Koukilla valmistamassa hiihtomaajoukkueelle kisakasseja. Tietäjät ja muistajat ovat siirtyneet tuonilmaisiin. Niin moni asia liittyy toiseen ja johtaa mielenkiintoisille sivupoluille.

Kuten, että Olutsillan tilaisuuden jälkeen olen hiihtänyt enemmän kuin kahtena viimeisenä vuonna yhteensä. Ainakin viisi kilometriä. Eikä suksissa lue Pyry eikä Veli, vaan Karhu Carbon. Oikeasti, tehdäänkö suksia hiilestä?

Timo Siukosen kirjaa voi tilata kustantajalta: Docendo Oy, puh. 044 7270 250. Toivottavasti paikalliset kirjastot ottavat sen valikoimiinsa. Kirja on helposti luettava, selvin ot-sikoin jaoteltu sopivan lyhyiksi kappaleiksi.

Mirja Isoin

VAPPU HARJUMAASKOLA, ILKKA AHMAVAARA:

VUODENAJAN RUNOT

Pääsiäisaamu

Pääsiäisaamun aurinko nousi,
kirkkaana punersi puiden yllä
häikäisi omalla säteilyllä,
alaston maisema toiseksi muuttui.

Katsoa voinko kirkkautta tätä,
silmit se sokaisi ja jäätiköt suli.
Jossakin sisällä varjot ne tanssi,
valossa näkyi varjojen mahti.
Valo ja varjo elämässä.

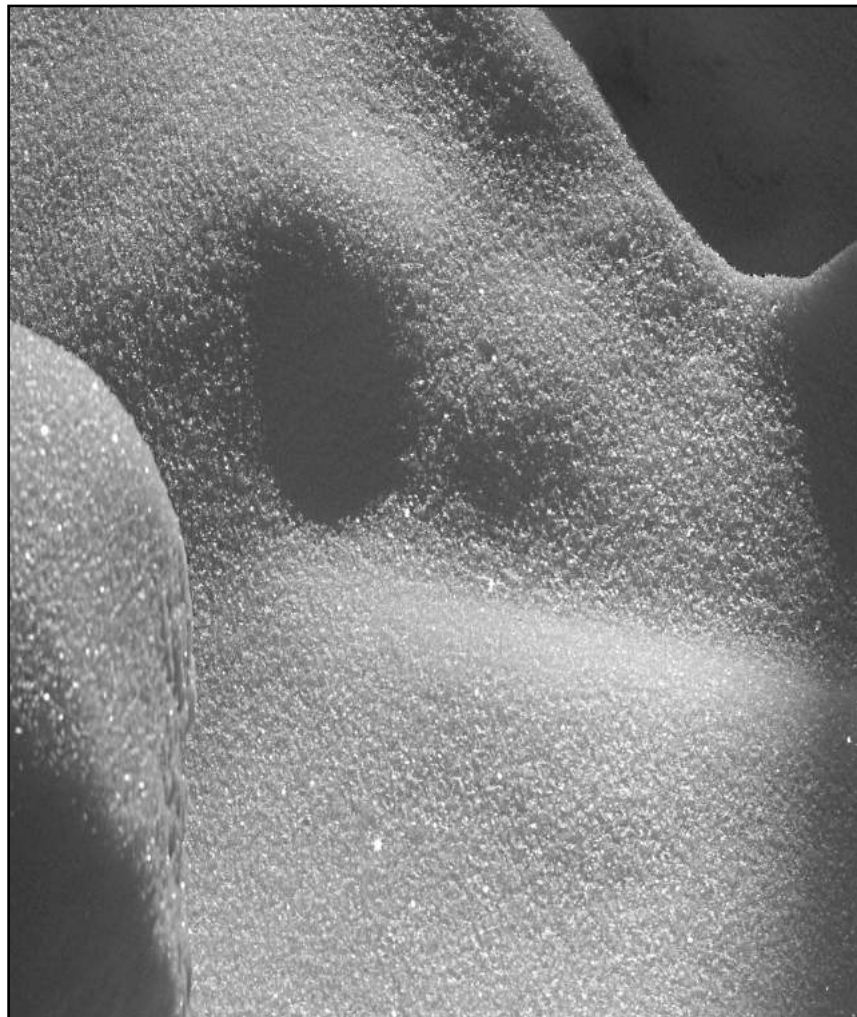
Valo voi voittaa varjojen mahdin.
Korkealle kun aurinko nousi
varjot ne häipyi ja maailma loisti.
Pääsiäisaamun sanoma tässä -
valo on suurinta elämässä.

Vappu Harjumaaskola

VALOKUVA VAPPU HARJUMAASKOLA

VALOKUVA ILKKA AHMAVAARA

Kehtolaulu talvella

Huurteiset puut,
lumessa kahlaava kettu,
aitan takana
ilves nuolee nännejään,
porstuassa pelimannien soittokämppä
ja kuu naukuu,
naukuu kaukana yksin avaruudessa,
mutta näre paukkuu pakkasessa
ja tuvan uunissa.
Kaikki jäljet
on tuuli vienyt
kauas, kauas tuulten kaupunkiin,
nuku, nuku, nuku jo,
kuusi kelloaan virittää,
kuku ei enää
käkikään.

Lurun uniloru

Loruni lorunessa unesta lorahti,
minä muistan sen, ei sitä ollutkaan,
senkaan kaakattivat, koksivat liruksi,
Lurun muruksi,
uneksi Luru.

Ilkka Ahmavaara

PIRJO JÄRVENKYLÄ:

METSÄNTAIKAA

Oli erittäin kuiva syksy joskus 70-luvun lopussa. Isäntä oli puimassa kauraa metsäpellolla, ja minä, emäntä, olin traktorin ja korkealaitaisten kärryjen kanssa hakemassa kuormaa. Kärry täyttyi, ja minä lähdin hiljalleen ajamaan viljakuormaa kotiin. Peltotie oli pehmeäreunainen, enkä melko kokemattomana kuskina huomannut ottaa huomioon peräkärryä, jonka renkaat mutkassa oikoivat vasemmalle kaartuvassa kapeassa tiessä.

Kärryn rengas painui ojaa kohti, lasti kallistui ja alkoi valua. Yritin

saada kärryjä tielle, mutta traktori ei jaksanut vetää. Sammutin koneen enkä ehtinyt edes ajatella mitä pitäisi tehdä siinä onnettomassa tilanteessa, kun kävi kuin sadussa: metsästä syöksyi lauma ritareita auttamaan!

Jostain puiden varjoista he olivat nähneet pulaan joutuneen "neidon", ja hämmästyneenä katselin vierestä, kun puolityhjä traktorin kärry hinattiin kuin tyhjästä ilmes-tyneellä armeijan kuorma-autolla ylös ojasta ja jostain taioituilla ämpäreillä maassa lojuva vilja ammen-

nettiin kyytiin. Kuivaan maahan polvistuneet ritarit kaapivat viimeisetkin kouralliset ojan pohjalta, tuskin montakaan jyvää joutui hukkaan.

Kiitelin hartaasti auttajia, ja yhtä nopeasti kuin oli tullutkin katosi ritari-lauma metsään. Lähtiessäni ajamaan huomasi ämpärit, jotka olivat naapuripellon laitumen aidan-seipäissä.

Kiitokset armeijalle, joka harjoittelee metsissämme!

Pirjo Järvenkylä

ILKKA AHMAVAARA:

PUILLA LÄMMITTÄMISESTÄ

Kun niin paljon puhutaan häikämyrkytyksen vaarasta puilla lämmitettäessä, ajattelin kertoa kuinka itse olen lämmittänyt kaikki ne vuodet, jotka olen tähänastisesti elänyt hengissä ja ilman häikämyrkytystä. Rajataan laite pönttöuuniin, joka lie se yleisin lämmönlähde vanhoissa rakennuksissa. Vastannee aika hyvin uudempiakin varaavia uuneja rakenteeltaan.

Huomautetaan tässä kohdin, että tässä kuvattu menettely ei koske uusia rakennuksia, eikä saneraattuja vanhoja taloja, vaan alkuperäisessä kunnossa olevia hirs- ja lautarakennuksia vähintään noin 70 vuoden takaa. Usien ja peruskorjattujen talojen lämmittäminen puilla on sen sijaan aina vaarallista ja niistä olisikin syytä hankkiutua eroon. Jos talossa ei "vedä kaikista nurkista", se ei ole talo, vaan avaruuskapseli, jonka tekniikka vaatii aivan toisenlaisia toimenpiteitä.

Puiden sytyttämisen voi tehdä aivan kuten haluaa, vaikka sitten nykyohjeiden mukaisesti päältä, se on ma-kuasia, eikä juurikaan vaikuta loppu-

tulokseen, mikä on siis lämpöä ympärilleen posottava uuni. Unohdetaan myös puulajit ja puiden kosteustaso, selvää lienee, että kuiva koivu on tehokkain ja märkä puu taas sekä palaa että lämmittää heikoiten.

Ennenkuin tuli sytytetään, avataan uunin pellit savuhormissa. Sytytysvaiheessa pidän auki myös uunin luukut ainakin niin kauan, että roihu palaa päättäväisen näköisesti ja lämpö hohkaa kasvoille. Jos on aikaa ja huvittaa, saatan jättää luukut auki pitemmäksi ajaksi silmän iloksi, mutta tähän on harvoin aikaa. Kun tuli on vallannut puut tulipesässä, suljen luukut, jolloin tuli saa ilmaa vain luukuissa olevien venttiilien kautta, se hidastaa palamista ja antaa aikaa lämmölle imeytyä uunin kiiviin. Riippuen ilmanpaineesta ja ulkolämpötilasta, pienennän myös peltien ilmarakoa, edelleen palamisen hidastamiseksi. Sopivimmat säädöt ovat aina tulipesäkohtaisia ja vasta ajan mittaan lopulta luulee tietävänsä ne, kun kokemuksen syvä rintaääni niin sanoo.

Riippuen siitä, kuinka täysi pesällinen on, palaa se kunnolla sytyttyään omin avuin kahdesta neljään tuntia, kunnes tulee aika avustaa se nukkumaan, kehräämään sitä lämpöä taloon. Kun uuniin on syntynyt reipas hiillos, avaam luukut jälleen antaen tulelle lisää happea loppupalami-seen, samalla uunista hohkaa lämpöä huoneeseen. Hiillos saa siinä hehkutella niin kauan kuin virvatulet, ns. "siniset liekit", tanssivat sen yllä. Virvatulten lähdettyä on niiden jäljiltä jäänyt hiiloksen hehkun päälle hohkää, sellaista tummaa himmentävää haperoa, tässä vaiheessa suljen uunin luukut ja sitten pellit.

Uuni pitää talon lämpimänä seuraavat 12 tuntia ja jos hyvin sattuu, onpa se säästänyt seuraavaa sytyttämistä varten pohjalleen muutaman hehkuvan kekäleenkin, ettei tarvita kuin latoa uudet klapit sisään ja ne sytyvät itseksensä. Mutta saa tulen sytyttää itsekin ja vaikka päältä, jos se tuntuu oikeammalta.

Ilkka Ahmavaara

SUSANNA KORPELA:

TEATTERIKESÄ 2018: PROPAGANTAA

Kyläteatteri Marmut:n harjoitukset ensi kesän näytelmää varten ovat alkaneet, ja tällä kertaa vuorossa on kertomus siitä, kuinka mäntlahdelaiset ovat toimineet eri aikoina Isänmaan ja kodin turvaksi. Selviytyminen itsenäisyytemme aikaisista poikkeuksellisista oloista ja tilanteista on vaatinut monenlaista kekseliäisyyttä sekä hyvää yhteis- ja talkoohenkeä – huumoria tietysti unohtamatta. Kaikki kohtaukset sivuavat tositahtumia ja roolihahmoissa saattaa olla joillekin katsojille tutunkuuloisia nimiä.

Propagantaa-näytelmän on käsikirjoittanut Risto Muurman ja ohjauksesta vastaa Henri Saarainen. Näyttelijäjoukkoon jo aiemmilta vuosilta tuttujen henkilöiden lisäksi on saatu uusi jäsen: Haminalainen Jasmin Behm. Tänä vuonna tuottajana toimii Susanna Korpela, joka samalla suorittaa kolme näyttötutkin-

toa matkailualan opintojaan varten.

Tämä näytelmä on kunnianosoitus 100 vuotta täyttävälle Suomen Puolustusvoimille sekä erityisesti niille paikkakuntalaisille, jotka sotasankareina ovat joutuneet antamaan koko elämänsä saadaksem-

me elää vapaassa maassa.

Ensi-ilta Mäntlahden Toivolassa on perjantaina 27.07.2018 klo 18, seuraavat esitykset 28. ja 29.07. klo 18 – tervetuloa teatteriin!

Susanna Korpela-

VALOKUVA SUSANNA KORPELA

Ensimmäisissä harjoituksissa käsikirjoituksen tekstiin tutustumassa vas. Arto Tulkki, Risto Muurman, Pentti Järviö, Jarkko Korpela, Marjatta Korpela, Tapani Korpela, Jasmin Behm, Marja Taari, Tarja Porkka, Anna-Mari Suortti ja Timo Porkka.

TULLAAN TUTUKSI:

JASMIN BEHM

Kuka olet ja mistä tulet?

- Olen 22-vuotias Jasmin Behm, kyläteatteri Marmut:n uusin näyttelijä. Olen kotoisin Hämeenkoskelta, mutta muuttanut sieltä Kotkan ja Lahden kautta Haminaan v. 2015.

Ketä perheeseesi kuuluu?

- 4-vuotias tytär Sofia ja kaksi kissaa (Napsu ja Hugo).

Miten käytät aikaasi?

- Aikani kuluu suurimmaksi osaksi koulussa – opiskelen matkailualaa ja toivottavasti valmistun tänä vuonna matkailupalveluiden tuottajaksi. Myöskin tämä uusi harrastus vie nyt aikaani vuorosanoja opetellen. Ja tietysti kun olen kotiäiti, niin ruoanlaitto, lapsen hoito ja siivous ovat lähellä sydäntäni.

Miltä hyppy teatterimaailmaan Mäntlahdessa on tuntunut?

- Tapaamiskertoja on ollut vasta niin vähän, etten ole vielä ihan päässyt henkeen mukaan, mutta uskon, että ajan myötä pääsen enemmän mukaan ja tutustun enemmän ihmisiin. Ensivaikutelmalta kaikki vaikuttavat kokeneilta ja minua jännittää siirtyä Jasminista roolihahmoon. Paniikkia ei ole tullut, ja hauskaa on ollut joka kerta. Sopeutumistani on helpottanut ystäväni, näytelmän tuottaja Susanna Korpela, joka on minulle entuudestaan tuttu.

Elämänmottosi?

- Never give in.

VALOKUVA SUSANNA KORPELA

Susanna Korpela

Jasmin Behm.

TUOMO PELTOLA:

TIENPIDON KUSTANNUKSET NOUSEVAT

Suomen tieyhdistys järjesti kuntapäätäjille koulutusta aiheesta Yksityistiet ja tielautakunta. Tielautakuntana toimii tekninen lautakunta. Yksityisteiden osuus autolla ajettavista teistä on 358 000 km, eli 77% kaikista teistä. Nykytietämyksen mukaan yksityistieasioissa valtio siirtää vastuuta kunnille. Valtionavustukset lähes loppuvat ja maakuntien toimivuus selviää muutamassa vuodessa. Tienpidon kustannukset nousevat, väki maaseudulla vähenee, vastuunkantajat ja talkooväki poistuvat, tekijöiden sekä koneiden määrä vähenee ja teiden kunto heikkenee. Tällaisia tulevaisuuden kuvioita kouluttaja Rahja meille kertoi. Ratkaisuksi on tulossa uusi yksityistielaki, joka on annettu eduskuntaan loka-kuussa. Uusi laki tulee voimaan kenties 1.1.2020, liikenneministeri ratkaisee milloin.

Kunnanavustukset Virolahdella on maksettu tien pituuden perusteella euroa/kilometri ja Miehikkälässä toteutuneiden edellisvuotisten tiehoitokulujen perusteella % kuluista. Lautakunnan tammikuun kokouksen yhteydessä keskusteltiin avustuskriteerien yhtenäistämisestä molempiin kuntiin. Tekninen johtaja laatii helmi-

kuun kokoukseen pohjaesityksen. Yleensä kunnan avustusten edellytyksenä on:

- tiekunta
- avoin puomilla sulkematon tie
- vähintään 1 pysyvästi asuttu talous
- avustetaanko pysyvästi asuttuun talouteen asti, vaiko koko tietä
- jokin minimipituus, esim. 500m. tai 1 km.
- jokin omavastuupituus, esim. 100m.
- avustusluokka esim. 3 liikenteellisen aseman perusteella. Avustus euroa/km tai % kuluista.
- vaaditaanko edellisvuoden tilinpäätös
- asetetaanko minimi (esim 10%) ja maksimi (esim. 60%) avustusprosentti edellisvuoden toteutuneiden tienhoitokulujen perusteella

Seuraavassa kokouksessa lautakunta päähkäilee avustuksista, avustusten ehdoista ja niiden hakuun laittamisesta, taikka pitää kaiken ennallaan.

Tuomo Peltola.

MERVI HYPPÄNEN:

MÄNTLAHDEN LIKUNTAPUISTO RAKENNETAAN KESÄLLÄ 2018

Viime syksynä mäntlahtelaiset yhdistykset ja vetreät hakivat yhteistuumin Haminan kaupungin Vanhustenhuoltorahastosta rahoitusta pienimuotoisen liikuntapuiston perustamiseen Mäntlahden hyötispisteelle Pyötsärentien varteen. Hamina vanhustenhuoltorahaston tarkoituksena on tukea haminalaisten vanhusten virkistystoimintaa sekä avustaa haminalaisten vanhusten olosuhteita. Rahastoa hoitaa kaupunginhallitus ja sen varojen käytöstä päättää Hyvinvointilautakunta.

Vanhuspoliittisen strategian mukaisesti vuonna 2018 Haminassa tuetaan kuntalaisten osallisuutta ja aktiivisuutta, toimintakykyisyyttä, vapaaehtoistöitä sekä omaishoitoa.

Näillä perusteluilla Hyvinvointilautakunta jakoi rahaston varoja ja kohdensi Mäntlahden kyläläisten liikuntapuiston perustamiseen hankittaviin ulkoliikuntavälineisiin 17 000 euroa, eli haetun summan kokonaisuudessaan.

Suunnitelmat puistoa varten olivat valmiina jo hakemuksessa, mutta niitä vielä tarkennetaan yhdessä hakijoiden kanssa ja sovitaan, miten hanketta lähdetään viemään eteenpäin. Puiston rakentamiseen päästään keväällä, kun maa sulaa. Kaupungin geodeetin kanssa on sovittu, että mittamiehet tulevat mittaamaan paikan, kun lumet sulavat ensin. Tulevan puiston paikalla on jo yli vuoden seissyt keltainen vene, moottorikelkka ja syksystä asti val-

koinen vähän isompi vene. Omistajat siirtänevät tavaransa pois puiston tieltä. Tavoitteena on, että puisto on käytössä heti alkukesästä.

Mervi Hyppänen

TUOMO PELTOLA:

VALTAKUNNALLINEN KALASTUSPÄIVÄ

16.5.2018

Kalastusaluepäivillä kehoitettiin osakaskuntia ja paikallisia kalastusseuroja järjestämään omilla paikkakunnillaan kalastustapahtumia. Mariella laivalla oli myös Ahti Meriläinen Kaakon koukusta, jonka kanssa sovittiin, että Klamilan koulun oppilaille pyritäisiin mahdollistamaan kalastuspäivään ja kalanbongauskisaan osallistuminen.

Klamilan koulun johtajan, luokanopettajien, vanhempainyhdistyksen, Kaakon koukun ja osakaskuntien edustajien kesken täytyy lähiaikoina pitää palaveri, jossa mukaan lähdöstä sovitaan.

Luokanopettaja ilmoittaa luokkansa mukaan ja vastaa myös tulosten paikkansa pitävyydestä. Oppilaat kalastavat ja vanhemmat, koulun henkilökunta, kalastusseurat ja osakaskuntien edustajat ym. aikuiset voivat toimia ohjaajina ja avustajina.

Viimevuotinen kisa voitettiin 12 kalalajilla. Oli kalastettu onkimalla, pilkkimällä, katiskalla, verkolla ja jopa nuottaa vetämällä. Tämänvuotisesta kisasta arvellaan tulevan tiukemman, mutta uskon lähivesien antavan monipuolisen saaliin.

Kalatalouden keskusliitto on julkaissut Suomen kalojen tunnistusoppaan. Teos on 60 sivuinen ja hinnal-

taan 12 euroa/kpl. Opetus ja koululaiskäyttöön hinnasta saa 40% alennuksen.

Sydänkylän osakaskunnan johtokunta piti kokouksen 17.2. ja esittää vuosikokoukselle (18.3. alkaen 12.00 metsästysmajalla), että myönnettäisiin 1000 euron määräraha kalastuspäivään ja kalanbongauskisaan osallistumiseen. Opas jaettaisiin Klamilan koulun oppilaille ja päiväkodin väelle.

Lisäksi järjestettäisiin vapaaehtoinen piirustuskilpailu oppaan saa-

neille. Voittajapiirustus on tarkoitus julkaista Rannantaikaa lehden kalastusteemoja käsittelevän kesäkuun numeron kansikuvana. Julkaisuluvasta maksetaan 50 euron korvaus piirtäjälle.

Teemanumeroon toivotaan kirjoituksia ja valokuvia nykyisestä ja vanhanajan kalastuksesta, suurista kaloista, suurista saaliista, kalankäsittelystä ja jalostuksesta, kalaruuisista yms. kalastukseen liittyvästä.

Tuomo Peltola

Valtakunnallinen kalastuspäivä 16.5.

Valtakunnallista kalastuspäivää vietetään keskiviikkona 16. toukokuuta. Toivotavaa olisi että mahdollisimman moni pyrkii järjestämään tapahtuman 16.5., näin sille taataan paras valtakunnallinen näkyvyys.

Järjestyksessään 13. päivän rungon muodostavat alueelliset tapahtumat, joissa kalastusta esitellään monipuolisesti paikalliset erityispiirteet huomioiden. Päivän tavoitteena on edistää monipuolista kalastusta ja kalan käyttöä sekä saada lapset ja nuoret lähtemään kalaan.

Päivän vetovastuussa on Kalatalouden Keskusliitto jäsenjärjestöineen. Kalastusalueiden ja osakaskuntien toivotaan lähtevän tänä vuonna aikaisempaa innokkaammin mukaan ja rohkeasti järjestämään omia pieniäkin tapahtumia. Tukea tapahtuman järjestämiseen voi hakea ELY-keskuksilta. Tavoitteena on saada jos ei jokaiseen niin ainakin aika moneen kyläkouluun pieni onkikisa aikaiseksi.

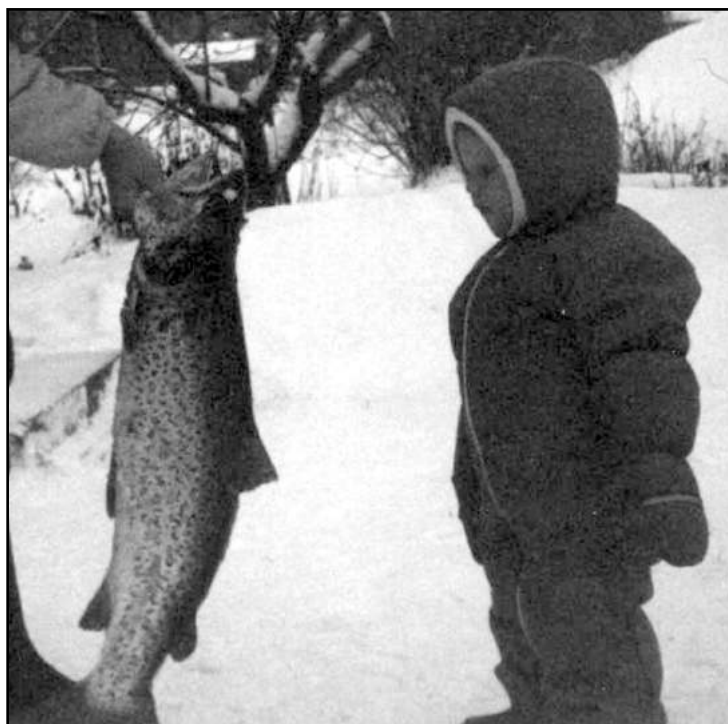
Jos omat kädet eivät yksin riitä tapahtuman aikaan saamiseksi, apua kannattaa pyytää esimerkiksi paikalliselta 4H-yhdistykseltä. He ovat luvanneet olla tänä vuonna mukana järjestelyissä kattojärjestönsä johdolla.

Kaikista tapahtumista kannattaa lähettää tieto joko paikallisen kalatalouskeskukseen tai Kalatalouden Keskusliittoon. Kaikki tapahtumat yhteystietoineen julkaistaan osoitteessa www.ahven.net/kalastuspaiva

Kalabongauskisa koululuokille

Valtakunnallisen kalastuspäivän kanssa samalla viikolla 14. – 20. 5. järjestetään koululuokkien välinen Kalabongauskisa. Kisassa on tarkoitus pyydystää koko luokan voimin viikon aikana mahdollisimman monta eri kalalajia. Eniten lajeja kerännyt luokka voittaa jokaiselle oppilaalle kalastusvälineet kesäksi. Lisäksi kaikkien osallistuneiden luokkien kesken arvotaan kalastusvälineitä. Oman lähiseudun opettajia kannattaa kehottaa ilmoittautumaan mukaan Kalabongauskisaan osoitteessa: www.ahven.net/koulukisa

Yhteistyökumppaneina kisassa ovat Kuusamon Uistin, Eumer, Finlandia Uistin, Daiwa, OPM, Abu Garcia ja Rapala.

Vasemmalla Riitta Peltola verkolla noin 80-luvulla. Oikealla nuorempi polvi tutustuu saaliiseen. Sydämkylän kalastuskunnan 100-vuotisjuhlien aineistoa.

AVOIMET KYLÄT PÄIVÄN BUSSIRETKI

Kymenlaakson Kylät ry järjestää maksuttoman opastetun bussiretken Avoimet Kylät-päivänä lauantaina 9.6.2018. Kyytiin voi nousta linja-autostasemilta Kotkassa, Karhulassa ja Haminassa, jonka jälkeen reitti suuntautuu Museotietä pitkin Mäntlahden ja Klamilan kyliin.

Päivän ohjelmassa on mm. naamioteatteria ja frisbee-golfia, kahvit ja ruokailu (omakustanne) sekä tietenkin paikallista tunnelmaa kylien elämänmenoon tutustuen.

Tarkempi aikataulu ja ohjelma tarkentuu myöhemmin keväällä – seuraa ilmoittelua osoitteessa www.kymenlaaksonkylat.fi, jonka kautta myös ilmoittautuminen tapahtuu.

Tervetuloa!

RAKILA - MÄNTLAHTI - PYÖTSAARI

KINKERIT

Maanantaina 5.3.2018 klo 10
Toivolassa, Museotie 820

KYLÄTUPA RONKULIN KEVÄT

Avoinna tiistaista perjantaihin klo 10-17.

Suljettu la, su ja ma.
puhelin: 05 357 3103

Itella Green

KLAMILAN KIRKOSSA

- 18.3. klo 10 Messu, marttojen kirkkopyhä
Anne Koivunen
kirkkokahvit
- 1.4. klo 13 Messu
Anne Koivunen
tekstinlukija Anni Talsi
kirkkokahvit
- 29.4 klo 10 Kansanlaulumessu
Anne Koivunen
tekstinlukija Marja-Liisa Kiri
kirkkokahvit

Klamilan Kirkon Tuki ry

VALOKUVA: ILKKA AHMAVAARA

MARTTI LINNA OLUTSILLASSA

Martti Linna kertoo tuotannostaan baari Kujansuussa lauantaina 10.3. kello 13.00 Klamilan Olutsillan tilaisuudessa.

MUKAVIA JA HYÖDYLLISIÄ HETKIÄ TIETOKONEEN PARISSA

Joka keskiviikko klo 10 tavataan Ronkulin ison pöydän ääressä läpärin tai pienempien vehkeiden kanssa. Välillä meitä tietoa kaipaavia on vain jokunen, toisinaan jopa kymmenkunta, ja muutama enemmän osaava on joukossa neuvomassa. Ilman omaa konettakin voi olla paikalla, kylätuvan läppäriä voi käyttää.

Monenlaisiin kysymyksiin on löydetty vastauksia, tärkeimmät ovat ehkä raha-asioiden hoitaminen netin kautta kun pankit siirtyvät ulotumattomiin, ja yhteydenpito sähköpostin ja/tai facebookin avulla. Olemme opetelleet etsimään tietoa netistä, tallentamaan valokuvia ja arkistoimaan niitä, ja opittuja asioita on opeteltu toisenkin kerran, ymmärtäähän sen, kun ei olla enää parikymppisiä.

Älypuhelimien käyttökin on muuta kuin kivijalkapuhelimen, niihinkin ongelmiin on perehdytty. Joku haluaa löytää musiikkia koneelta, toi-

nen katsoa jotain tv-ohjelmaa kellosta riippumatta. Parituntinen on kulunut aina nopsasti juttellessa ja kahvitellessa hausassa seurassa monenlaisen opin tarttuessa siinä sivussa. Mukaan mahtuu, minäkin tulisin jollen olisi jo!

VALOKUVA JOUKO TOMPURI

- Kylätupa Ronkuli, Klamila
- Keskiviikkoisin klo 10 - 12 IT-verstaistukea senioreille.

Vielä huhtikuun loppuun. Pistäydy vaikka yhden kerran.

Pirjo Järvenlylä